EL POU de la gallina
Revista manresana d'informació i opinió

?Rosa Maria Masachs, sous le ciel de Manresa

Il·lustració: Maria Picassó.

Quantes generacions de canalla vàrem aprendre francès amb la Masachs? Rosa Maria Masachs i Playà. Trenta-set cursos de llengua i civilització francesa, a cavall del Peguera i després el Pius! Només per això ja la coneix mig Manresa. Va néixer el 1948 al pis de l'àvia, a la Plana de l'Om, quan encara es naixia a les cases. Segona de tres germanes, era filla de Maria Carme Playà i aquell il·lustre catedràtic que fou Valentí Masachs Alavedra. En un ambient geològic regit pels cursos a l'Escola de Mines i l'institut Lluís de Peguera, l'ofici del pare fins marcava el temps dels estius: abans d'anar a passar els tres mesos a pagès -a Rajadell- hi havia deu o dotze dies de platja vinculats a la participació del pare en tribunals de revàlida en instituts del litoral -«com més al sud de Tarragona, millor: el iode hi és més abundant!». I bé, l'any 1966 la Rosa Maria ja és a Barcelona, on cinc anys després es llicenciarà en Història antiga i Antropologia. D'aquell temps en queda un record esportiu, quan fa part de l'equip de vòlei universitari i arriba a guanyar el campionat estatal. També participarà a la lliga oficial fins que es casa, el 1974! Però és aleshores que l'atzar la fa ensopegar amb una plaça interina a l'institut Lluís de Peguera. Una plaça... de francès! Tot va ser provar-ho -havia estudiat francès, i el francès era la llengua culta del pare, la dels viatges a la república veïna i fins la de molts dels discs de 45 RPM que compartien les germanes. I d'aquell primer pas accidental i anecdòtic en va venir tot l'ofici. De 1972 al 1986 al

Peguera, començant per les classes de nocturn. Després vindrà l'accés a càtedra i, doncs, un nou destí: 23 anys més al Pius Font i Quer! Pura perseverança, en un itinerari vital desplegat en poc més de set o vuit quilòmetres quadrats: de casa a l'institut, i altre cop a casa, amb quatre criatures i un matrimoni igualment durador. Això sí, mentrestant ha vist fondre la llengua de Voltaire, de Flaubert i Baudelaire, rellevada per l'anglès. Ella, impertèrrita, va continuar la seva oferta de gramàtica i cançons, d'intercanvis epistolars que aviat foren estades a Romans-sur-Isère, camí de Grenoble, i després a Bourg-lès-Valence, allà al costat. Aleshores, quan els Erasmus no existien i Europa encara semblava acabar als Pirineus, les seves sortides van ser sempre un glop d'aire fresc, fos des d'un institut o l'altre. Els seus darrers anys són com a cap d'estudis, i la jubilació la portarà a nous interessos: si ja dominava el francès i l'anglès, ara hi afegirà l'italià i -cinc anys de picar pedra- també l'alemany. Tot plegat, mitja dotzena idiomes: no em direu que la dona no es fa entendre! Però, i per tornar a l?esport, la Rosa Maria es va involucrar al Club Atlètic, on duia les filles. Amb d'altres pares es van preparar per poder ser jutge de pista, que era una cosa que a Manresa convenia. I posats a fer -la canalla ja no era al club- fins va esdevenir jutge nacional, i encara avui és a la junta! També ha passat pel moviment veïnal i des de la Federació va coordinar sis anys el programa Amunt, per a nois i noies que no es podien permetre un reforç escolar. El lema? «Tota pedra fa paret». Potser perquè a la base sempre hi queda un punt de geologia...